

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Рахункова палата

*Про стан виконання рекомендацій
Рахункової палати*

Мінекономіки на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 09.11.2023 № 35016/2/1-23 до листа Рахункової палати від 06.11.2023 № 18-2616 розглянуло рішення Рахункової палати від 24.10.2023 № 23-1 “Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації” та в межах компетенції надає інформацію про стан виконання пункту 4 зазначеного рішення.

Щодо залучення до розвитку сфери протезування в Україні провідних іноземних виробників засобів реабілітації, забезпечення впровадження і масштабування за їх допомогою новітніх європейських практик та технологій з протезування/ортезування учасників бойових дій, людей, постраждалих від воєнної агресії РФ, та осіб з інвалідністю

З метою створення сприятливих умов кредитування бізнесу на деокупованих територіях, Мінекономіки розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 і № 29”, який прийнято Урядом на засіданні від 22.09.2023 № 1016 (далі – Постанова).

Так, змінами внесеними до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 28, деокуповані території, для цілей кредитування, визначаються “зоною високого воєнного ризику – території можливих бойових дій, включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, або території, з дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації яких пройшло

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Свириденко Юлія Анатоліївна**
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000007EB82C0086BFC600
Дійсний з 11.11.2023 2:52:18 по 09.11.2024 2:52:18

Мінекономіки

4703-01/68650-03 від 14.12.2023 11:58

№2119/05-1 від 14.12.2023

менше одного календарного року станом на дату укладення кредитного договору”.

Для суб'єктів, які проводять господарську діяльність в зоні високого воєнного ризику, Постановою передбачено збільшені ліміти кредитування (до 150 млн. грн.) та знижені відсоткові ставки (до рівня 1 % річних у перші два роки кредитування, у подальшому 5 % річних на інвестиційні цілі, до рівня 3 % річних на цілі фінансування оборотного капіталу).

Пріоритетними напрямками Державної програми “Доступні кредити 5-7-9%” визначено фінансування суб'єктів підприємництва, що провадять діяльність у сфері переробної промисловості за всіма КВЕД Секції С Національного класифікатора України та фінансування суб'єктів підприємництва.

Для інших учасників Державної програми “Доступні кредити 5-7-9%”:

скасовано ліміти кредитування (до 1 млрд. грн.) для торгівельних компаній;

встановлено відсоткові ставки до рівня 5, 7, або 9 % річних – для кредитів, наданих на інвестиційні цілі, для кредитів на фінансування оборотного капіталу – 13 % річних;

збільшено строк кредитування для інвестиційних цілей до 10 років.

Крім того, з метою фінансової підтримки вітчизняних товаровиробників Постановою затверджено новий Порядок надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу, яким передбачається:

максимальний ліміт фінансування за договором факторингу, встановлений суб'єкту підприємництва (разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів), не може перевищувати 150 млн. грн., з урахуванням вже отриманої підтримки (кредити та лізинг);

фінансування до 95% заборгованості за поставлені товари;

компенсація постачальнику тільки відсоткової ставки до рівня 13%;

максимальний строк користування факторинговим фінансуванням – не більше 360 днів;

надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва за договорами факторингу здійснюється Фондом розвитку підприємництва через уповноважені банки – учасники;

інші умови, синхронізовані з діючими Програмами кредитування та лізингу.

Скористуватися зазначеними програмами державної підтримки можуть також й підприємства, діяльність яких спрямована на виготовлення технічних засобів реабілітації.

Щодо залучення іноземних інвестицій в сферу протезування/ортезування

В умовах воєнного стану та збройної агресії РФ проти України однією з передумов залучення інвестицій є страхування політичних та воєнних ризиків.

Мінекономіки проводить активну роботу щодо цього, зокрема з U.S. Development Finance Corporation (Американська корпорація з фінансування розвитку – DFC). Під час неодноразових зустрічей Прем'єр-міністра України, керівництва Мінекономіки з керівництвом DFC підкреслювалась важливість залучення цієї організації до страхування політичних та воєнних ризиків в Україні.

Урядом України 12.04.2023 у м. Вашингтон (США) укладено Меморандум про взаєморозуміння з DFC та USAID щодо залучення інвестицій в Україну.

Восени 2023 року DFC оголосила, що надає 25 мільйонів доларів США для страхування від політичних ризиків для Superhumans Center, некомерційного центру, який працює у сфері протезування та реабілітації людей, поранених під час війни в Україні. Медична мережа “Добробут” і центр протезування та реконструктивної хірургії Superhumans уклали меморандум про взаєморозуміння та співпрацю, в рамках якого пацієнти, які подали заявки на протезування в Superhumans і потребують додаткового лікування перед протезуванням, отримуватимуть медичну допомогу в лікувально-діагностичному центрі “Добробут”.

Перший Superhumans Center запрацював у м. Львові в квітні місяці 2023 року, і відтоді було запротезовано близько 40 пацієнтів. Центр має власне виробництво протезів, обладнане Ottobock, відділення реабілітації, басейн, відділення гідротерапії та відділення психологічної підтримки. Найближчим часом також почне працювати відділення реконструктивної хірургії. Також планується відкриття клінік Superhumans в інших українських містах.

Щодо залучення міжнародного співтовариства

Під час зустрічі із керівництвом Банку розвитку Ради Європи (БРРЕ) 10.11.2023 керівництво Мінекономіки закликала БРРЕ збільшити свою допомогу Україні зважаючи на те, що БРРЕ реалізує програму відновлення зруйнованих та пошкоджених домівок в Україні і також працює над програмою у сфері охорони здоров'я, а саме розвитку мережі реабілітаційних центрів для ветеранів, які стосуються ментального здоров'я та реабілітації учасників бойових дій.

Щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у напрямі протезування та реабілітації

З метою підтримки конкурентоспроможності на ринку праці деяких категорій осіб, підвищення їх професійного рівня статтею 30 Закону України “Про зайнятість населення” передбачено право на одноразове отримання ваучера для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці шляхом перепідготовки та підвищення кваліфікації за професіями і спеціальностями.

Право на одноразове отримання ваучера мають 7 категорій осіб:

1) особи віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років, до досягнення встановленого статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” пенсійного віку;

2) особи, звільнені з військової служби (крім військовослужбовців строкової служби), служби в органах внутрішніх справ, Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України, органів і підрозділів цивільного захисту, податкової міліції, Бюро економічної безпеки України або Державної кримінально-виконавчої служби України у зв’язку із скороченням чисельності, штату або за станом здоров’я до досягнення ними встановленого статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” пенсійного віку, за наявності вислуги не менше 10 років, які не набули права на пенсію відповідно до Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”;

3) особи, звільнені з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, до досягнення ними встановленого статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” пенсійного віку та за умови звернення протягом трьох років з дня звільнення;

4) внутрішньо переміщені особи працездатного віку за відсутності підходящої роботи;

5) особи, стосовно яких згідно із Законом України “Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей” встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення;

6) особи з інвалідністю за відсутності підходящої роботи;

7) особи, які у період дії воєнного стану в Україні або окремих її територіях під час служби, трудової та іншої діяльності, проживання на відповідній території отримали поранення, контузію, каліцтво або захворювання внаслідок військової агресії, перебуваючи безпосередньо в районах проведення воєнних (бойових) дій та у період здійснення воєнних (бойових) дій або в районах, що піддавалися бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам, у разі наявності відповідних рекомендацій в індивідуальному реабілітаційному плані, незалежно від встановлення їм інвалідності.

Порядок видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 207 (далі – Порядок № 207).

Відповідно до пункту 3 Порядку № 207 на підставі ваучера здійснюються: перепідготовка за робітничою професією; підготовка за спеціальністю для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра або магістра, здобутих за іншою спеціальністю; підготовка на наступному рівні освіти (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) та наукового рівня вищої освіти); спеціалізація та підвищення кваліфікації за професіями і спеціальностями.

Пунктами 4, 5 і 18 Порядку № 207 визначено, що вартість ваучера встановлюється в межах вартості навчання і не може перевищувати десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, визначеного законом на момент прийняття рішення про його видачу.

Оплата ваучера здійснюється за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття виходячи з його фінансових можливостей.

Навчання здійснюється закладами професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, підприємствами, установами та організаціями, які мають ліцензію на освітню діяльність, за переліком професій, спеціальностей, для навчання за якими може бути виданий ваучер, і є резидентами.

Перелік професій, спеціальностей, для навчання за якими може бути виданий ваучер, затверджено наказом Міністерства економіки України від 11.04.2023 № 2040, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12.05.2023 за № 793/39849.

Перелік містить 45 спеціальностей та 79 робітничих професій.

Зокрема, ваучер на навчання надається за спеціальностями і професіями у сфері протезування та реабілітації:

- медицина;
- медична психологія;
- медсестринство;
- психологія;
- терапія та реабілітація;
- технології медичної діагностики та лікування;
- фізична культура і спорт;
- молодша медична сестра (молодший медичний брат) з догляду за хворими.

За інформацією Державного центру зайнятості для підготовки фахівців, які будуть вирішувати комплексні завдання відносно корекції стану здоров'я громадян з порушеннями функціонування опорно-рухового апарату центрами зайнятості в 2023 році на навчання за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт” видано 123 ваучери, за спеціальністю 227 “Терапія та реабілітація” – 51 ваучер, за професією “Взуттьовик з ремонту взуття” – 15 ваучерів.

Для налагодження роботи щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації громадян у напрямі протезування та реабілітації Державним центром зайнятості проаналізована можливість підготовки фахівців протезно-ортопедичної сфери в закладах професійної (професійно-технічної) та вищої освіти України.

Підготовка здобувачів вищої освіти, а саме фахівців з протезування можлива наразі за спеціальністю 163 “Біомедична інженерія”, за якою навчають 17 закладів вищої освіти.

Національний університет “Львівська політехніка” впровадив у навчальний процес освітню програму “Технології ортопедичних та реабілітаційних виробів медичного призначення” спеціальності 163 “Біомедична інженерія”.

Відповідних фахівців готують у Харківському національному університеті радіоелектроніки, де студенти здобувають спеціальність “Біомедична інженерія” за освітньою програмою “Ортопедичні технології та інженерія”. За такою програмою також навчають у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини “Україна” м. Київ.

На базі Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського готують бакалаврів і магістрів за спеціальністю 163 “Біомедична інженерія”, за спеціалізацією “Реабілітаційна інженерія”, що поєднують інженерно-технічні та медико-біологічні знання. За освітньо-професійною програмою “Біоінформатика та реабілітаційна інженерія” готують фахівців у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя.

За спеціальністю 161 “Хімічні технології та інженерія” наразі можливе навчання за освітніми програмами “Протезно-ортопедична та реабілітаційна техніка”, “Хімічні технології виробництва лікарських засобів і медичних виробів”, “Хімічні технології переробки полімерних і композиційних матеріалів” та інші. Навчання за спеціальністю 161 “Хімічні технології та інженерія” проводять 46 закладів вищої освіти.

За зазначеними освітніми програмами готують спеціалістів у сфері розробки, конструювання, виробництва, експлуатації, сервісного обслуговування, експертизи і сертифікації технічних засобів фізичної реабілітації, біомедичних виробів і біоматеріалів, ортезів, протезів, зокрема біонічних, реабілітаційних технологій.

Враховуючи зазначене, з метою розширення можливості підготовки фахівців протезно-ортопедичної сфери, опрацьовуються пропозиції щодо включення до Переліку професій, спеціальностей, для навчання за якими може бути виданий ваучер, спеціальностей 161 “Хімічні технології та інженерія” та 163 “Біомедична інженерія”.

За даними єдиної державної електронної бази з питань освіти за професією “Взуттьовик з ремонту взуття” на сьогодні мають ліцензію на освітню діяльність 14 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, у тому числі Рівненський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості.

Щодо формування державного замовлення на підготовку спеціалістів у протезно-ортопедичній сфері

Обсяги державного замовлення на підготовку фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів у закладах вищої освіти та наукових установах на

2023 рік затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2023 № 708 (далі – постанова № 708), відповідно до яких передбачено прийом:

за спеціальністю 161 “Хімічні технології та інженерія”:

на підготовку фахівців за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра 125 осіб (державним замовником є МОН);

на підготовку фахівців за освітнім ступенем бакалавра 762 особи (державними замовниками є МВС та МОН);

на підготовку фахівців за освітнім ступенем магістра (на основі освітнього ступеня бакалавра) 355 осіб (державним замовником є МОН);

за спеціальністю 163 “Біомедична інженерія”:

на підготовку фахівців за освітнім ступенем бакалавра 210 осіб (державним замовником є МОН);

на підготовку фахівців за освітнім ступенем магістра (на основі освітнього ступеня бакалавра) 60 осіб (державним замовником є МОН);

за спеціальністю 224 “Технології медичної діагностики та лікування”:

на підготовку фахівців за освітнім ступенем бакалавра 37 осіб (державними замовниками є МОН та МОЗ);

на підготовку фахівців за освітнім ступенем магістра (на основі освітнього ступеня бакалавра) 20 осіб (державним замовником є МОН);

за спеціальністю 227 “Терапія та реабілітація”:

на підготовку фахівців за освітнім ступенем бакалавра 1385 осіб (державними замовниками є МОН та МОЗ);

на підготовку фахівців за освітнім ступенем магістра (на основі освітнього ступеня бакалавра) 710 осіб (державними замовниками є МОН та МОЗ).

Крім того слід зазначити, що пунктом 4 постанови № 708 доручено Міністерству економіки з урахуванням пропозицій Міністерства освіти і науки та Міністерства охорони здоров’я під час формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2024 році передбачити збільшення обсягів державного замовлення на підготовку фахівців за спеціальностями 222 “Медицина”, 225 “Медична психологія”, 227 “Терапія та реабілітація” і 231 “Соціальна робота”.

Також з метою визначення потреб ринку праці у фахівцях протезно-ортопедичної сфери для формування державного замовлення на 2024 рік Мінекономіки 11.12.2023 проведено нараду (протокол наради додається) за участі заінтересованих органів, за результатами якої вирішено:

Мінсоцполітики у місячний строк надати МОН, МОЗ та Мінекономіки актуальну інформацію щодо потреби ринку праці у фахівцях протезно-ортопедичної сфери;

МОН та МОЗ за результатами узагальнення наданої інформації Мінсоцполітики подати Мінекономіки пропозиції для формування державного замовлення на підготовку фахівців у протезно-ортопедичній сфері на 2024 рік.

Ураховуючи наведене, Мінекономіки буде сформовано державне замовлення на 2024 рік з урахуванням вказаного Рішення Рахункової палати, пункту 4 постанови № 708, а також з урахуванням пропозицій державних замовників на підготовку фахівців за вказаними спеціальностями.

Щодо регулювання (обмеження) націнки на технічні засоби реабілітації

Згідно з частиною першою статті 5 Закону України “Про ціни і ціноутворення” (далі – Закон про ціни) Кабінет Міністрів України забезпечує проведення державної цінової політики; здійснює державне регулювання цін, визначає повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін, якщо інше не визначено законом або міжнародним договором України, згода на обов’язковість якого надана Верховною Радою України; визначає перелік товарів, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, якщо інше не визначено законом.

Пунктом 9 додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 “Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)” визначено, що Мінсоцполітики встановлює граничні ціни, граничні нормативи рентабельності на допоміжні засоби реабілітації (технічні та інші засоби реабілітації) за переліком допоміжних засобів реабілітації (технічних та інших засобів реабілітації), якими забезпечуються особи з інвалідністю, діти з інвалідністю та інші окремі категорії населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321.

Під час проведення експортних (імпортних) операцій у розрахунках з іноземними суб’єктами господарювання застосовуються контрактні (зовнішньоторговельні) ціни, що формуються відповідно до цін і умов світового ринку (частина перша статті 14 Закону про ціни).

Ураховуючи викладене, у розрахунках з іноземними суб’єктами господарювання мають застосовуватись контрактні (зовнішньоторговельні) ціни.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Перший віце-прем’єр-міністр
України – Міністр економіки України

Юлія СВИРИДЕНКО